

SLÁVNOSTNE OTVORENÝ ÚSTAV PRE KULTÚRU VOJVODINSKÝCH SLOVÁKOV

Vďaka za dôveru a šancu

V o vynovených priestoroch (v Novom Sade v Ulici Njegošovej číslo 16 na II. poschodí) v nedeľu 18. januára 2009 slávnostným ceremoniálom a prestrihnutím červenej pásky bol otvorený už dlhšie zahlasovaný Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov. Štart pôsobenia našej novej kultúrnej inštitúcie poctili svojou prítomnosťou početní vzácní hostia a už na začiatku pripraveného programu riaditeľka Ústavu **Milina Sklabinská** osobitne privítala **Svetozara Čiplića**, ministra pre ľudské a menšinové práva Republiky Srbsko, **Martina Zlocha**, podpredsedu Zhromaždenia AP Vojvodiny, **Dr. Bojana Pajtića**, predsedu Výkonnej rady APV, **Annu Tomanovú-Makanovú**, podpredsedníčku Výkonnej rady APV, pokrajinskú tajomníčku pre informácie a predsedníčku Národostnej rady slovenskej národostnej menšiny, **Milorada Đurića**,

Vynovené priestory Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov v nedeľu večer priam pukali vo švíkoch. Na snímke v prvom rade najvzácnejší hostia z republikovej a pokrajinskej úrovne s riaditeľkou našej novej kultúrnej inštitúcie (tretia zľava).

pokrajinského tajomníka pre kultúru, tiež vysokých predstaviteľov Velysianectva Slovenskej republiky v Belehrade, ďalších predstaviteľov republikového Ministerstva pre ľudské a menšinové práva, predstaviteľov NRSNM, SEAVC, MSJ, mesta Nový Sad, Celoštátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku, Slovenského národného múzea v Slovenskej republike, Ústavu kultúry Vojvodiny a Ústavov kultúry vojvodinských Maďarov, Rusínov a Chorvátov.

Vo svojom príhovore riaditeľka M. Sklabinská sprítomnila potom prípravu, ktoré predchádzali založeniu Ústavu a hovorila o nastavených vysokých cieľoch tejto modernej a reprezentačnej ustanovizne kultúry vojvodinských Slovákov.

– A prišiel aj dnešný deň, deň jedného nového začiatku. – zdôraznila riaditeľka. – V ňom najprv vyslovujeme vďaka za dôveru a za šancu. Dôsledne a nanajvýš zodpovedne sme vytvárali podmienky pre prácu Ústavu. O to dôslednejšie, obetavejšie a zodpovednejšie mienime pracovať na tom, kvôli čomu bol ústav založený. A to je ochrana, zveľadenie a rozvoj kultúry vojvodinských Slovákov.

Anna Tomanová-Makanová sa najprv zmienila o veľkom kultúrnom bohatstve, ktoré vytvárali a zároveň zachovávali generácie a generácie našich ochotníkov. Vďaka tým skvostom predstavovali neraz našu kultúru a meno vojvodinských Slovákov, ale aj Vojvodiny a celého Srbska aj mimo hraníc našej krajiny. Osobitne spomenula Slovenské vojvodinské divadlo, ktoré „prehovorilo“ i na svetových divadelných festivaloch, hovorilo v mene Srbska a hovorilo po slovensky, a rovnako úspešne to

beží aj v oblasti hudobno-folklórneho a výtvarnickeho života, v oblasti vydavateľskej činnosti atď.

– Teraz aj prostredníctvom NRSNM, ale aj nášho Ústavu pre kultúru bude treba vypracovať presnú stratégiu a určiť si priority, – povedala A. Tomanová-Makanová. – Prítom nie nám je cieľom len zachovávanie našej kultúrnej tradície, ale svojou reprezentačnou činnosťou chceme byť integrálnou časťou Vojvodiny, Srbska, Európskej únie a vôbec budúcnosti poznačenej interkultúrnosťou. Chceme vyjadriť slová vďaky pokrajinským úradom, lebo pochopili našu žiadosť a význam takýchto inštitúcií. Teda nemáme len práva, ale aj podmienky a financie. Verím, že budeme vedieť využiť túto šancu a že budeme s hrdosťou hovoriť o tom, že sme Vojvodinčania a občania Srbska, a že ešte stále máme čo povedať nové v oblasti kultúry.

Martin Zloch, podpredseda vojvodinského zhromaždenia, si vo svojom príhovore pripomenul celý vejár inštitúcií a kultúrnych manifestácií vojvodinských Slovákov, ktorých činnosť bude treba stmeliť a systematizovať a zároveň novému Ústavu pre kultúru zaželel úspech v práci, ale predovšetkým plné ruky práce.

Auditórium oslovil i republikový minister Svetozar Čiplić, ktorý vyslovil obdiv a podporu tunajším Slovákom:

– Slovenské národnostné spoločenstvo je integrovanou spoločnosťou a tento Ústav je dôkazom, že je aj životaschopnou, a to nielenže tým, že mimo materského štátu vytvára svoju kultúru, ale – čo je omnoho ťažšie – zakladá si aj kultúrne inštitúcie. Verte, i väčšinovému národu, a to vo svojej materskej krajine, je to neraz ťažko. Preto tomuto vášmu činu treba iba blahoželat.

Posledným účastníkom tejto „textuálnej“ časti otváracieho ceremoniálu bol Dr. Bojan Pajtić, predseda Výkonnej rady APV, ktorý pred slávnostným prestrihnutím stužky – symbolickým označením štartu práce Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov – okrem iného povedal:

– Ústavy pre kultúru vojvodinských menšinových spoločenstiev budú kolekcionári, ale aj ochrancovia vzácných tradícií, ktorá tu stáročia vznikala, ale sa budú musieť aj strategicky postaviť, aby si ona našla miesto aj v elektronickej spoločnosti 21. storočia. Otvorenie Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov je významná udalosť, ale až spolu s otvorením rovnakých ústavov vojvodinských Rumunov, Rusínov, Chorvátov, Maďarov je to jedinečné a vzácné podujatie. My chceme z tónov, ktoré vytvárajú naše jazyky a nárečia vytvoriť jedinečnú symfóniu, z farieb našich vojvodinských krojov neopakovateľnú mozaiku, ktorou sa môžeme pred svetom ukázať ako jedinečný región.

V umeleckej časti otváracieho programu vystúpilo Slovenské kvarteto z Bratislavy s hudobnými medailónikmi hlavne z opusu Eugena Suchoňa a W. A. Mozarta, ako i členovia divadelnej skupiny Štúdio s primeranou performanciou.

Podkladom performance Divadelnej skupiny Štúdio bola skladba M. Kmeťa a báseň J. Labátha

Slávnostné ovzdušie obohatili i hostia zo Slovenska: Slovenské kvarteto z Bratislavy